

1B. DORPSKERNEN

Gebiedsbeschrijving

Vrijwel alle dorpen in de gemeente kennen een goed te onderscheiden dorpskern die veelal rond de aanwezige kerk is gesitueerd. De meeste dorpen zijn ooit als terpdorp ontstaan. In sommige gevallen is een aantal huisterpen aaneengegroeid tot één terpdorp. De terpdorpen hadden vaak een radiale structuur, die vrijwel nergens meer terug te vinden is. Andere terpdorpen hadden een meer blokvormige structuur. Veel van de terpen zijn afgegraven en als zodanig niet meer in het landschap herkenbaar. Alleen de plaats wordt nog gemarkeerd door de dorpskerk en de omliggende woonbebouwing.

In een aantal dorpen zoals Zweins, Hitzum, Herbayum, Schalsum en Dongjum is het alleen de kerk, met de direct daaromheen gelegen bebouwing die tot de dorpskern wordt gerekend. De setting van de bebouwing is in deze dorpen minder strak in een gevelrooilijn en de bebouwingsdichtheid is minder groot dan in de dorpskernen van bijvoorbeeld Tzum en Tzummarum. In deze dorpen wordt het bebouwingsbeeld over het algemeen gekenmerkt door een vrij hoge bebouwingsdichtheid, zoals bijvoorbeeld langs de Alde Buorren in Sexbierum en de Voorstraat in Tzum. De bebouwing is hoofdzakelijk in één bouwlaag met een kap, maar in een aantal dorpen zijn ook gebouwen in twee bouwlagen met kap gerealiseerd in de dorpskern. De detaillering van de gebouwen is sober, maar wel zorgvuldig. Dit komt onder andere tot uitdrukking in daklijsten, gootklossen en accenten in het metselwerk. Het kleur- en materiaalgebruik is traditioneel. Soms, zoals bij een aantal winkels, is sprake van een afwijkende vormgeving en kleurgebruik.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

Het beleid is erop gericht het bestaande historische karakter te behouden. Voor deze gebieden wordt extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit wenselijk geacht. Een deel van deze extra aandacht wordt verwerkt in het welstandstoezicht. Voor deze gebieden worden over het algemeen geen ingrijpende veranderingen verwacht.

Welstandsambitieniveau

De welstandsambitie voor deze gebieden is gericht op het behoud en waar mogelijk het versterken van de bestaande en/of gewenste kwaliteit. De klemtoon ligt op het handhaven en respecteren. Aan deze gebieden is dan ook een bijzonder ambitieniveau toegekend.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - 1B. DORPSKERNEN

Foto's	Gebiedskenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:	Hh	Re	Iv
 <p>Hoofdgebouwen in de historisch gegroeide rooilijn.</p>	Plaatsing		Hh	Re	Iv
	Hoofdgebouwen staan overwegend in de historisch gegroeide rooilijn en in een historisch gegroeide parcellering.		☐		
	Gesloten tot open, afgestemd op bestaande.			☐	
	Bijzondere functies (zoals de kerk) nemen een opvallende en dominante plaats in.			☐	
	Aan- en uitbouwen alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt.			☐	
 <p>Gesloten bebouwingwand.</p>	Hoofdvorm				
	Eén tot twee bouwlagen met duidelijke kap (afhankelijk van de mogelijkheden in het bestemmingsplan); bijzondere functies kunnen hiervan afwijken.			☐	
	De massa-opbouw is overwegend enkelvoudig en kent individuele uitstraling.			☐	
	De gebouwen zijn kantig opgezet en refereren aan of reageren op de ambachtelijke traditionele architectuur.		☐		
	Aan- en uitbouwen alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt of kennen een bijzondere vormgeving.			☐	
 <p>Traditionele kleurstellingen.</p>	Aanzichten				
	Er is sprake van duidelijke gerichtheid op de publieke ruimte.		☐		
	Traditionele hoofdopzet.				☐
	Duidelijk evenwicht tussen verticaal gerichte gevelopeningen en horizontale accenten (zoals plint, gevelopbouw, daklijsten e.d.).			☐	
	Opmaak				
Gevels hebben een stenig karakter; daken zijn voorzien van (gebakken) pannen; bij verbouw dient een zorgvuldige afstemming op bestaande plaats te vinden.			☐		
Aandacht voor onderlinge verschillen in ambachtelijk traditionele details; de detaillering van gevelopeningen en/of daklijsten zijn zorgvuldig vormgegeven, die van bijgebouwen zijn ondergeschikt.			☐		
Traditionele kleurstellingen overheersen (afgestemd op bestaande).			☐		
	De welstandsnota geldt alleen voor zover het bestemmingsplan hier niet in voorziet. Voor reclame-uitingen zie hoofdstuk 6.				

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

3. LINTBEBOUWING

Gebiedsbeschrijving

Een groot deel van de dorpen heeft een groei gekend langs belangrijke doorgaande verbinding(s)wegen. Hier is sprake van een duidelijke lintbebouwing. Ook in de stad kunnen dergelijke linten worden onderscheiden (Harlingerweg, Leeuwarderweg en de Hertog van Saxenlaan).

De bebouwing is in de meeste gevallen niet direct met de voorgevel aan de straat gelegen, zoals dat in de meeste dorpskernen en in het stadscentrum wel het geval is. De woningen hebben over het algemeen een (kleine) voortuin. Naarmate de bebouwing verder van de kern is verwijderd, wordt de open ruimte tussen de bebouwing groter. Het 19e eeuwse en vroeg 20e eeuwse bebouwingsbeeld overheerst in deze linten.

In de stad zijn langs deze uitvalswegen soms voorname woningen in twee bouwlagen met een kap gebouwd. In het lint komen hier en daar bijzondere functies voor, zoals een schoolgebouw of een garagebedrijf.

Hier en daar zijn in deze linten ook rijenwoningen gerealiseerd, veelal als verdichting van het bebouwingslint. In Tzum is aan de Nieuwbuurtsterweg en de Kastanjelaan bijvoorbeeld sociale woningbouw gerealiseerd in rijen en tweeronder-één-kap.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

Het beleid in de linten is erop gericht het bestaande bebouwingsbeeld en de ruimtelijke kwaliteit te handhaven en waar mogelijk te versterken. Voor deze gebieden wordt extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit wenselijk geacht. Een deel van deze extra aandacht wordt verwerkt in het welstandstoezicht. Voor deze gebieden worden over het algemeen geen ingrijpende veranderingen verwacht.

Welstandsambitieniveau

De welstandsambitie voor deze gebieden is gericht op het behoud en waar mogelijk het versterken van de bestaande en/of gewenste kwaliteit. De klemtoon ligt op het handhaven en respecteren. Aan deze gebieden is dan ook een bijzonder ambitieniveau toegekend.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - 3. LINTBEBOUWING

Foto's	Gebiedskenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:	Hh	Re	Iv
 <p>Overwegend vrijstaande bebouwing.</p>	Plaatsing		Hh	Re	Iv
	Hoofdgebouwen staan overwegend in de historisch gegroeide rooilijn.		☐		
	Overwegend vrijstaande bebouwing.			☐	
	Gebouwen staan haaks op of evenwijdig aan de weg; De bouwwerken zijn met de voorgevel georiënteerd op de openbare weg. Bijzondere functies nemen een opvallende en dominante plaats in.			☐	
	Aan- en uitbouwen, alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt.			☐	
 <p>Bijzondere functies in het lint.</p>	Hoofdvorm				
	Overwegend één bouwlaag met duidelijke kap; bijzondere functies kunnen hiervan afwijken.			☐	
	De massa-opbouw is overwegend enkelvoudig en kent individuele uitstraling.			☐	
	De gebouwen zijn kantig opgezet en refereren aan of reageren op de ambachtelijke traditionele architectuur.		☐		
	Aan- en uitbouwen alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt en in een afgeleide architectuur of kennen een bijzondere vormgeving.			☐	
 <p>Differentiatie in detaillering.</p>	Aanzichten				
	Er is sprake van duidelijke gerichtheid op de publieke ruimte.		☐		
	Traditionele hoofdpzset.			☐	
	Duidelijk evenwicht tussen verticaal gerichte gevelopeningen en horizontale accenten (zoals plint, gevelopbouw, daklijsten e.d.).			☐	
	Differentiatie in detaillering per bouwwerk gerelateerd aan de historische ontwikkeling.			☐	
 <p>Differentiatie in detaillering.</p>	Opmaak				
	Gevels hebben een stenig karakter; daken zijn voorzien van (gebakken) pannen; bij verbouw dient een zorgvuldige afstemming op bestaande plaats te vinden.			☐	
	Sobere, en soms zorgvuldige (ambachtelijk traditionele) detaillering van gevelopeningen en/of daklijsten en dergelijke.			☐	
	Traditionele kleurstellingen overheersen (afgestemd op bestaande).			☐	
	Bijgebouwen kennen een ondergeschikte detaillering.			☐	
 <p>Differentiatie in detaillering.</p>	Diversen				
	Bij erfinrichting streven naar respecteren van de dorps sfeer door gebruik van lage hagen of hekwerken.			☐	
	De welstandsnota geldt alleen voor zover het bestemmingsplan hier niet in voorziet. Voor reclame-uitingen zie hoofdstuk 6.				

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

16. BUITENGEBIED

Gebiedsbeschrijving

Het buitengebied van de gemeente Franekeradeel kan globaal in tweeën worden gedeeld door de A31. Ten noorden daarvan ligt de nadruk van de agrarische bedrijfsvoering op de akkerbouw, terwijl ten zuiden daarvan voornamelijk de veehouderij het landschapsbeeld bepaalt. De bebouwing ligt in beide gebieden sterk verspreid in het landschap, waarbij de boerderijen het bebouwingsbeeld domineren. Verspreid zijn ook woningen in het buitengebied gesitueerd en op een aantal plaatsen is sprake van een kleine bebouwingsconcentratie in de vorm van zeer kleine dorpjes en gehuchten.

Het onderscheid in landschap ten noorden en ten zuiden van de A31 komt ook tot uitdrukking in de agrarische bedrijfsbebouwing. Voor de cultuurhistorisch waardevolle boerderijen zijn objectcriteria geformuleerd. Voor de beschrijving van deze boerderijen en de daarbij behorende welstandscriteria wordt naar de objectgerichte criteria verwezen.

Naast de authentieke boerderijen is er op het boerenerf bebouwing gerealiseerd die ten dienste staat van het akkerbouwbedrijf, dan wel het veehouderijbedrijf. Deze bebouwing is qua bouwhoogte veelal ondersgeschikt aan de authentieke boerderij, maar qua oppervlakte veelal omvangrijk. Het grote verschil tussen de agrarische bedrijfsbebouwing voor een akkerbouwbedrijf en een veehouderijbedrijf zit in de goothoogte van de gebouwen. Akkerbouwbedrijven hebben uit oogpunt van de bedrijfsvoering behoefte aan een hoge goothoogte, terwijl tot nog toe die hoogte bij veehouderijbedrijven beperkt kon blijven. Hier is overigens ook een trend naar hogere stallen waarneembaar.

Ondanks de forse nieuwe agrarische bebouwing is de historische boerderij in de meeste gevallen nog beeldbepalend voor het erf. De nieuwe bebouwing is veelal op het achtererf geplaatst.

In het buitengebied komen verspreid ook andere bijzondere functies en gebouwen voor, zoals woningen, windmolens en gemaaltjes, maar ook het themapark Aeolus in Sexbierum en enkele kassencomplexen (ten zuiden van Sexbierum).

Beleid, waardepaling en ontwikkeling

Het beleid is in hoofdzaak gericht op het beheer van de bestaande situatie. Voor de agrarische functie wordt verwacht dat het aantal bedrijven zal afnemen en dat de overblijvende bedrijven nog groei zullen doormaken. In relatie tot deze trend is het van belang om ook de aanwijzingen uit het werk- en adviesboek 'De Nije Pleats in Fryslân' bij planvorming en planbeoordeling te betrekken.

Voor het overige worden geen ingrijpende ontwikkelingen verwacht voor het buitengebied.

Welstandsambitieniveau

Voor het buitengebied is een regulier ambitieniveau van kracht. De nadruk ligt hierbij op het respecteren van de bestaande basiskwaliteit.

GEMEENTE: FRANEKERADEEL - 16. BUITENGEBIED

Foto's	Gebiedskenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:	Hh	Re	Iv
 <p>Eenvoudige hoofdvorm.</p>	Plaatsing		Hh	Re	Iv
	Het boerenerf kent een heldere opdeling in een woon- en een bedrijfsdeel. Het woondeel is georiënteerd op de openbare weg. Het bedrijfsdeel ligt achter of naast het woondeel, waarbij sprake is van een duidelijke ruimtelijke scheiding (bijvoorbeeld door voldoende tussenruimte of onderscheid in erfbeplanting e.d.).		☐		
	Hoofdgebouwen, zoals woningen, staan overwegend in een historisch gegroeide parcellering.		☐		
	Bijzondere functies (zoals gemalen en windmolenparken) nemen een opvallende en dominante plaats in.			☐	
	Aan- en uitbouwen alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt en zijn achter de voorgevel van het hoofdgebouw geplaatst.			☐	
	Agrarische bedrijfsgebouwen: zie ook werk- en adviesboek 'De Nije Pleats in Fryslân'.			☐	
 <p>Agrarisch bedrijfsgebouw naast het hoofdgebouw.</p>	Hoofdvorm				
	In principe één bouwlaag met duidelijke kap; bijzondere functies kunnen hiervan afwijken.			☐	
	De massa-opbouw is enkelvoudig tot samengesteld en kent individuele uitstraling.			☐	
	De gebouwen zijn kantig opgezet en refereren aan of reageren op de ambachtelijke traditionele architectuur.		☐		
	Aan- en uitbouwen zijn ondergeschikt of kennen een bijzondere vormgeving.			☐	
	Agrarische bedrijfsgebouwen hebben een eenvoudige hoofdvorm met duidelijke kap (zie werk- en adviesboek 'De Nije Pleats in Fryslân'.			☐	
 <p>Bijzondere functie in het buitengebied.</p>	Aanzichten				
	Hoofdgebouwen kennen een duidelijke gerichtheid op de publieke ruimte.		☐		
	Traditionele hoofdoepzet.				☐
	Duidelijk evenwicht tussen verticaal gerichte gevelopeningen en horizontale accenten (zoals plint, gevelopbouw, daklijsten e.d.).			☐	
	Nieuwe invullingen kunnen modern, maar zijn ingetogen.			☐	
	Agrarische bedrijfsgebouwen kennen enige expressie, indien naar en op de weg gericht.			☐	
	Opmaak				
	Gevels van hoofdgebouwen hebben een stenig karakter; daken van hoofdgebouwen zijn voorzien van (gebakken en niet glanzende) pannen en/of riet; bij verbouw dient een zorgvuldige afstemming op bestaande plaats te vinden.			☐	
	Aandacht voor onderlinge verschillen in ambachtelijk traditionele details; de detaillering van gevelopeningen en/of daklijsten zijn zorgvuldig vormgegeven.			☐	
	Traditionele kleurstellingen overheersen (afgestemd op bestaande).			☐	
	Agrarische bedrijfsgebouwen kunnen hiervan afwijken, doch dienen in gedekte kleuren te worden gerealiseerd, materiaalgebruik is respectvol ten opzichte van de omgeving.			☐	
	De welstandsnota geldt alleen voor zover het bestemmingsplan hier niet in voorziet. Voor reclame-uitingen zie hoofdstuk 6.				
	Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.				

OT1. HISTORISCHE BOERDERIJEN

Objectbeschrijving

Verspreid over het gemeentelijk grondgebied komen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, diverse historische boerderijen voor. Dat is niet verwonderlijk gezien het feit dat de agrarische functie van Franekeradeel vanouds dominant is. Boerderijen zijn in sterke mate bepalend voor het ruimtelijk aanzien van de gemeente. In Franekeradeel komen vooral veel stelpboerderijen en kop-halsromp boerderijen voor.

Het bebouwingsbeeld wordt bepaald door een overwegend traditioneel ambachtelijke architectuur uit de 19^e en begin 20^e eeuw. Op enkele plekken zijn ook oudere boerderijen aanwezig.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

Het beleid is gericht op beheer en versterking van de bestaande situatie. Het bebouwingsbeeld is cultuurhistorisch waardevol en in hoofdlijnen nog redelijk gaaf. Tegelijkertijd is het merkbaar dat de boerderijbebouwing steeds meer onder druk komt te staan. Zo blijkt dat de boerderijen die nog agrarisch in gebruik zijn, niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd; nieuwe bedrijfsgebouwen worden bijgeplaatst en het oude bedrijfspand heeft dan vaak een ondergeschikte functie. Sommige boerderijen raken daardoor geleidelijk in verval.

Ingrijpende ontwikkelingen worden niet direct verwacht, maar wel zullen in de komende decennia nog veel verbouwingen en aanpassingen uitgevoerd worden. Verwacht mag worden dat het aantal agrarische bedrijven zal afnemen waardoor functiewijzigingen en bijkomende verbouwingen zich zullen aandienen.

Welstandsambitie

Voor deze objecten geldt een bijzonder welstandsregime. De historische boerderijen komen vanwege hun bijzondere betekenis voor de gemeente Franekeradeel in aanmerking voor extra aandacht bij de planbeoordeling. De algemene lijn is gericht op het handhaven en respecteren van de bestaande kwaliteiten.

Door een set van aparte criteria te formuleren voor de boerderijen wordt getracht om eigenaren van boerderijen te helpen om respectvol met het gebouw om te gaan.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - OT1. HISTORISCHE BOERDERIJEN

Foto's	Kenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:	Hh Re Iv		
	Plaatsing	Een boerenerf kent een heldere opdeling in een woon- en een werkdeel. Het woondeel is georiënteerd op de openbare weg. Het werkdeel ligt achter of naast het woondeel, waarbij sprake is van een duidelijke ruimtelijke scheiding (bijvoorbeeld door voldoende tussenruimte of onderscheid in erfbeplanting e.d.).	☐		
	Hoofdgebouwen staan overwegend in het historisch gegroeide patroon.	☐			
	Bijgebouwen complexmatig op of achter het oorspronkelijke erf (zie werk- en adviesboek 'De Nije Pleats in Fryslân')	☐			
	Gebouwen staan overwegend haaks op of evenwijdig aan de weg; met het representatieve deel (woonhuis) naar de weg gekeerd.	☐			
	Hoofdvorm	Overwegend één bouwlaag met duidelijke kap of kappen.	☐		
	Over het algemeen een symmetrische hoofdopzet.		☐		
	De massa-opbouw is overwegend enkelvoudig (bijvoorbeeld stelp) tot samengesteld (kop-hals-romp).	☐			
	De gebouwen zijn kantig opgezet.	☐			
	Aan- en uitbouwen zijn ondergeschikt of kennen een bijzondere vormgeving.		☐		
	(Agrarische) bijgebouwen hebben een eenvoudige hoofdvorm met een duidelijke kap (zie werk- en adviesboek 'De Nije Pleats in Fryslân').		☐		
Nieuwe schuren achter het hoofdgebouw.	Dakkapellen beperken zich tot het woongedeelte.		☐		
	Aanzichten	Het hoofdgebouw kent een duidelijke gerichtheid op de publieke ruimte.	☐		
	Woonhuisgevels met traditionele indeling gebaseerd op verticaal gerichte gevelopeningen en horizontale accenten, zoals plint, gevelopbouw, daklijsten e.d.		☐		
	Bestaande schuurgevels kennen lage gootlijnen met uitzondering van de zijde van inrijdeuren; sobere indelingen.	☐			
	Bij verbouw bij voorkeur de bestaande gevelopeningen benutten; gevelopeningen in bedrijfsdeel hebben geen roedeverdeling.	☐			
	Nieuwe (agrarische) bijgebouwen zijn eenvoudig maar duidelijk geleed, bijvoorbeeld middels gemetselde plint, zichtbare travee-maat etc.		☐		
	Opmaak	Hoofdgebouw: gevels hebben een stenig karakter; daken zijn voorzien van (gebakken) pannen en/of riet; bij verbouw dient een zorgvuldige afstemming op bestaande plaats te vinden.	☐		
	Verbouw mag modern mits zorgvuldig afgestemd op de ambachtelijk traditionele detaillering.		☐		
	Nieuwe agrarische schuren kunnen modern maar wel in een donkere of gedekte kleurstelling.	☐			
	Traditionele kleurstellingen overheersen (afgestemd op bestaande).		☐		
	Diversen	Streven naar respecteren en handhaven van erfbeplantingen.		☐	

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

OT2. BIJZONDERE STAL- EN KASVORMEN

Objectbeschrijving

In de agrarische sector komen steeds meer bijzondere stal- en kasvormen voor. De gebiedsgerichte criteria voor het buitengebied en de objectcriteria voor boerderijen bieden geen passende welstandscriteria voor deze bouwwerken. Daarom zijn objectgerichte criteria opgesteld voor bijzondere stal- en kasvormen. De bekendste bijzondere stal- en kasvormen zijn de serre-, boog- en zaagtandstal en de tunnel- en schuurkas.

Serrestallen bij boerderijen

De serrestal wordt gekenmerkt door een eenvoudig uit te breiden systeem van tunnelframes die reeksen boogvormige daken vormen. De gevels van de stal worden opgetrokken uit een lage keerwand met daarboven een windbreekgaas of een ventilatiegordijn. De dakbedekking bestaat uit één of twee lagen kunststof folie met daaroverheen een schaduwdoek.

Zaagtandstal

De zaagtandstal roept door de kapvorm associaties op met industriële gebouwen. De zaagtandstal is eenvoudig uit te breiden en heeft een detaillering en materiaalgebruik dat overeenkomt met traditionele stallen. De zaagtandstal heeft vaak golfplaat als muur- en dakbedekking. De verticale kant van de zaagtand is voorzien van windbreekgaas en moet op het noorden georiënteerd zijn. De goothoogte is ongeveer 4,5 meter en de nokhoogte is ongeveer 7 meter, ongeacht de omvang van de stal.

Boogstallen/boogkassen

De boogstal/boogkas wordt gekenmerkt door een kolomloze boogvormige overspanning van 25 tot maximaal 50 meter breed en een hoogte van 6 tot maximaal 12 meter. De boogstal/boogkas is opgebouwd uit een onderbouw en een bovenbouw. De dakconstructie is ook toe te passen op een conventionele onderbouw. De bovenbouw is opgebouwd uit stalen vakwerkliggers, bekleed met windbreekgaas en/of waterdicht foliemateriaal.

Tunnelkassen

Binnen de tuinderswereld worden innovatieve vormen van teelt toegepast. In dat verband wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van (verrijdbare) tunnelkassen. Tunnelkassen worden ook gebruikt voor het vervroegen van de bloei en voor het beschermen van gewas tegen weersinvloeden.

Schuurkassen

In plaats van een traditionele kas, wordt tegenwoordig ook vaak een zogenaamde schuurkas gebouwd. Deze vorm onderscheidt zich doordat de zijwanden niet in glas maar in plaatmateriaal is opgezet.

Beleid, waardebepaling en ontwikkelingen

Boerderijen zijn vanwege hun afmetingen en verschijningsvorm sterk bepalend voor het ruimtelijke beeld van het buitengebied. In principe heeft de gemeente de voorkeur voor een traditionele stalvorm. Als dit niet kan dan zijn alternatieven denkbaar. De intrede van de serre-, boog- en zaagtandstal en de tunnel- en schuurkas maakt deel uit van de ontwikkeling van schaalvergroting en uitbreiding van boerenbedrijven. Het beleid met betrekking tot deze ontwikkelingen is gericht op:

- het realiseren van een evenwichtige afstemming van de nieuwe gebouwen op de bestaande bebouwing;
- het realiseren van een goede inpassing op het erf;
- het realiseren van een goede inpassing in het landschap.

Aanwijzingen uit het werk- en adviesboek 'De Nije Pleats in Fryslân' worden hierbij betrokken.

Ambitie voor welstand

De nieuwe stal- en kasvormen hebben door de afwijkende vorm en de vaak grote afmetingen een grote invloed op het landschap. De criteria voor deze bijzondere stalvormen zijn afhankelijk van de mate waarin de nieuwe stalvormen op het bestaande erf ingepast kunnen worden. Indien inpassing op het bestaande erf, door een afwijkende bouwvorm of forse maatvoering niet mogelijk is, dient de nieuwe stal een zelfstandige plaatsing te krijgen op een eigen erf. Voor deze stal- en kasvormen geldt een regulier ambitieniveau.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - OT2. BIJZONDERE STALVORMEN BIJ BOERDERIJEN

Foto's	Kenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:		
		Hh	Re	Iv
 <p>Een bijzondere stalvorm in principe als (vervangend) hoofdelement op een bestaand erf realiseren.</p>	<p>Plaatsing</p> <p>Het boerenerf kent een heldere opdeling in een woon- en een bedrijfsdeel. Het woondeel is georiënteerd op de openbare weg. Het bedrijfsdeel ligt achter of naast het woondeel, waarbij sprake is van een duidelijke ruimtelijke scheiding (bijvoorbeeld door voldoende tussenruimte of onderscheid in erfbeplanting e.d.).</p> <p>Nieuwbouw dient in principe ingepast te worden binnen het bestaande bebouwingspatroon. Op het bestaande erf, achter het bestaande hoofdgebouw (woning). Een compact erf is uitgangspunt (zie ook werk- en adviesboek 'De Nije Pleats in Fryslân'</p> <p>Nieuwbouw mag niet tegen in vorm afwijkende gebouwen aangebouwd worden. De nieuwbouw kent dan een zelfstandige en vrijstaande plaatsing, waarbij geen concurrentie met de bestaande bebouwing plaatsvindt.</p>	<p>Hh</p> ☐	<p>Re</p> ☐	<p>Iv</p> ☐
 <p>Indien vervangende nieuwbouw niet mogelijk is, dient nieuwbouw ingepast te worden op het bestaande erf.</p>	<p>Een rommelig erf met allerlei bouwvormen moet voorkomen worden. Het uitgangspunt is dat een bijzondere stalvorm dient als (vervangend) hoofdelement op een bestaand erf.</p> <p>Indien de nieuwbouw niet als nieuw hoofdelement op het bestaande erf gerealiseerd kan worden, dient de nieuwbouw zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande bebouwing en is inpassing op het bestaande erf uitgangspunt.</p> <p>Indien de nieuwbouw niet als nieuw hoofdelement op het bestaande erf gerealiseerd kan worden en inpassing op het bestaande erf ook niet mogelijk is (vanwege de grootte, grote bouwmassa of sterk afwijkende bouwvorm), dient het erf vergroot te worden en dient de nieuwbouw een zelfstandige en vrije plaatsing (achter) op het vergrote erf te krijgen. Bij vergroten van het erf een zo compact mogelijk erf nastreven met overwegend een rechthoekige vorm. De exacte vorm en grootte afstemmen op de karakteristieken van het landschap.</p> <p>De nieuwbouw maakt onderdeel uit van een compact, samenhangend bebouwingscluster.</p> <p>De hoofdrichting van de bebouwing volgt de verkavelingsrichting of de richting van de bestaande boerderij; (de hoofdrichting voor een serrestal in de richting van de langste zijde en die van een boogstal haaks op de boog).</p>	☐	☐	☐
 <p>Voorbeeld van een boogstal.</p>	<p>Hoofdvorm</p> <p>Keuze voor type systeembouw dat het meest aansluit bij reeds bestaande agrarische bebouwing.</p> <p>Nieuwbouw bij voorkeur niet als een toegevoegd element op het erf, maar als nieuw hoofdelement.</p> <p>De gebouwen vormen zowel op zichzelf als met de bestaande bebouwing, een compact en samenhangend geheel.</p> <p>Overwegend enkelvoudige bebouwingsmassa's toepassen i.v.m. minder massief silhouet (met name boogstal en zaagandstal).</p> <p>De nokrichting is overwegend haaks op de straat.</p> <p>Rechthoekige plattegrond met een duidelijke lange en korte zijde. De lange zijde volgt in principe de kavelrichting en is haaks op de weg.</p>	☐	☐	☐
 <p>Voorbeeld van een serretal.</p>	<p>Aanzicht</p> <p>Gevels van de serrestal zijn in de hoofdrichting over de gehele lengte voorzien van horizontale gevelopeningen.</p> <p>Hoofdgebouwen hebben een naar de straat gekeerde representatieve zijde.</p> <p>De gevelindeling van de representatieve gevels is afgestemd op de bestaande bebouwing.</p> <p>Bij detaillering aansluiting zoeken bij de gebruikte middelen van bestaande bebouwing en de regionale context.</p> <p>Nieuwe invullingen kunnen modern zijn, mits ze respect tonen voor de bestaande en omliggende kwaliteiten.</p>	☐	☐	☐

 <p>Voorbeeld van zaagandstal</p>	Opmaak Het kleur- en materiaalgebruik is in conform de criteria voor het gebiedstype waarin de nieuwbouw gerealiseerd wordt.	☐		
	Kleur- en materiaalgebruik zijn afgestemd op bestaande bebouwing (mits deze voldoen aan de voornoemde criteria).	☐		
	Terughoudend kleur- en materiaalgebruik, zowel in aantal als expressie. Maximaal 2 kleuren toepassen.	☐		
	Geen lichtgekleurde, felgekleurde of glanzende materialen.	☐		
	Eventueel toe te passen folies en windbreekgas in kleur afstemmen op het overige materiaalgebruik.	☐		
	Bij toepassing van transparante materialen dient uitstraling van licht op de omgeving voorkomen te worden.		☐	
	Er is sprake van een zorgvuldige detaillering.		☐	
	Diversen Een goede landschappelijke inpassing is uitgangspunt. Een gedetailleerd erfinrichtingsplan is vereist bij de aanvraag	☐		
	De erfinrichting moet erop gericht zijn om het zicht op de nieuwbouw vanaf de openbare weg en het omringende landschap te beperken. De erfinrichting dient aan te sluiten bij de bestaande, traditionele erfinrichting. Versterken, dan wel aanbrengen van windsingels, boomgaarden, etc. is uitgangspunt. Met name in relatie tot bestaande stolpen is erfbeplanting gewenst.	☐		
Bestaande beplanting handhaven.		☐		
Erfbeplanting toepassen van inheems en op de ondergrond afgestemd sortiment.	☐			

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

OT3. (MEST)VERGISTINGSINSTALLATIES

Objectbeschrijving

(Mest)vergistingsinstallaties maken deel uit van de schaalvergroting en uitbreiding van nevenactiviteiten van agrarische bedrijven. Deze relatief omvangrijke installaties hebben een eigen verschijningsvorm.

De meest voorkomende installaties bestaan doorgaans uit twee silo's (vergister en navergister) en een aantal secundaire elementen. Installaties kunnen echter ook bestaan uit een groter aantal kleinere maar hogere silo's.

De vergister is een betonnen silo met veelal een diameter van 15 à 16 meter en een hoogte boven maaiveld van ca. 5 meter. Deze silo is geïsoleerd; de buitenkant is bekleed met groene stalen beplating in verticale damwandprofiel. Het dak is een kunststof, gasdicht membraan dat door de druk een bolle vorm aanneemt. De navergister is een grotere silo met een diameter van 23 tot 28 meter en een hoogte boven maaiveld van eveneens circa 5 meter. De betonnen silo is niet geïsoleerd zodat de wanden een lichtgrijze kleur hebben. Het dak is een gespannen kap van PVC en heeft een afgeplatte kegelvorm. Van de secundaire elementen is de gasmotor de belangrijkste. Deze motor zet het biogas om in energie en is doorgaans ondergebracht in een zeecontainer.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

In algemene zin is het beleid gericht op het handhaven en respecteren van de aanwezige ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. De boerderijen zijn vanwege hun afmetingen en verschijningsvorm sterk bepalend voor het ruimtelijke beeld van het buitengebied.

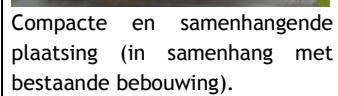
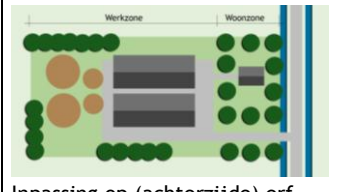
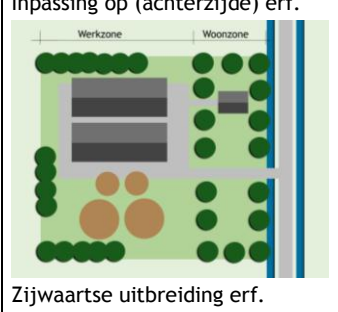
De ontwikkelingen in het buitengebied worden hoofdzakelijk in het bestemmingsplan geregeld. De huidige bestemmingsplannen laat deze functie echter niet zonder meer toe. In het geval van aanvragen zal daarom steeds een ontheffingsprocedure gevolgd moeten worden. Dat levert per geval een afweging.

De gebiedsgerichte criteria voor het buitengebied of de objectcriteria voor boerderijen bieden onvoldoende houvast bij de welstandsbeoordeling van deze bouwwerken. De hierna volgende objectgerichte criteria zijn daarom van toepassing. Deze criteria zijn gericht op een evenwichtige afstemming van de installaties op de bestaande bebouwing en een goede inpassing op het erf. Een compacte, geclusterde opstelling van de bebouwing moet voorkomen dat het open gebied te zeer wordt versnipperd, terwijl een goede hiërarchie van de woon- en bedrijfsbebouwing moet zorgen voor een blijvende herkenbaarheid van de verschijningsvorm van het boerenbedrijf. Een compact en overwegend rechthoekige erf is uitgangspunt. Vanwege de impact die (mest)vergistingsinstallaties hebben, is een zorgvuldige landschappelijke inpassing vereist.

Welstandsambitie

Voor deze objecten geldt een regulier welstandsregime.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - OT3. (MEST)VERGISTINGSINSTALLATIES

Foto's	Kenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:
		Hh Re Iv
	Plaatsing Het boerenerf kent een heldere opdeling in een woon- en een bedrijfsdeel. Het woondeel is georiënteerd op de openbare weg. Het bedrijfsdeel ligt achter of naast het woondeel, waarbij sprake is van een duidelijke ruimtelijke scheiding (bijvoorbeeld door voldoende tussenruimte of onderscheid in erfbeplanting e.d.). De installaties zijn gesitueerd op het (al dan niet vergrote) bedrijfsdeel van het boerenerf, binnen al dan niet uit te breiden erfbeplanting.	Hh Re Iv ☐ ☐ ☐
Passend kleurgebruik. 	Bij vergroten van het erf een zo compact mogelijk erf nastreven met overwegend een rechthoekige vorm. De exacte vorm en grootte van het erf afstemmen op de karakteristieken van het landschap. De vergistingsinstallatie is door de plaatsing ondergeschikt in het ruimtelijk beeld. De vergistingsinstallatie is bij voorkeur achter op het erf gesitueerd en is zo min mogelijk zichtbaar vanaf het openbaar domein.	☐ ☐ ☐
	De elementen van de vergistingsinstallatie vormen zowel op zichzelf als met de bestaande (bedrijfs-)bebouwing, een compacte en samenhangende compositie (silo's e.d. clusteren). De inpassing van de vergistingsinstallatie mag niet tot verrommeling van het erf leiden.	☐ ☐ ☐
Compacte en samenhangende plaatsing (in samenhang met bestaande bebouwing). 	Hoofdvorm Beperkt aantal primaire elementen (2 à 3). Dit om een te groot serie-effect en versnippering te vermijden. De elementen van de mestvergistingsinstallatie vormen zowel op zichzelf als met de bestaande (bedrijfs-) bebouwing, een compacte, samenhangende en evenwichtige compositie. Wandhoogte en diameter ondergeschikt in het silhouet van het boerenerf, e.e.a. in samenhang met overige bedrijfsbebouwing.	☐ ☐ ☐
Inpassing op (achterzijde) erf. 	Opmaak De vergistingsinstallatie als geheel (wanden, kappen, etc.) in 1 of maximaal 2 gedekte kleurtinten uitvoeren. Middengroen, donkergroen, zwart, antraciet en donkergrijs zijn passende kleuren. De kleur van de vergistingsinstallatie dient afgestemd te zijn op de bestaande bedrijfsbebouwing. Geen hoogglanzende materialen of afwerking toepassen.	☐ ☐ ☐
Zijwaartse uitbreiding erf. 	Diversen Een gedetailleerd erfinrichtingsplan is vereist bij de aanvraag Er moet sprake zijn van een goede landschappelijke inpassing en landschappelijke terreininrichting. Het erf en de vergistingsinstallatie inpassen door de toepassing van opgaand groen. Het groen benadrukt ook de vorm van het erf. Erfbeplanting toepassen van inheems en op de ondergrond afgestemd sortiment. Het erf is bij voorkeur helder begrensd van het omringende land door een kavelsloot.	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

OT4. (MEST)RAFFINAGEINSTALLATIES

Objectbeschrijving

Deze (Mest)raffinageinstallaties zijn een nieuwe vorm van mestverwerking. De installaties zijn relatief minder omvangrijk dan de bestaande mestvergistingsinstallaties. Deze installaties hebben een eigen verschijningsvorm.

De installaties worden ondergebracht in een compacte containervormige bouw-massa.

De vergister is een betonnen containerbak met een hoogte boven maaiveld van ca. 5 meter. De buitenkant is bekleed met groene stalen beplating in verticale damwandprofiel.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

In algemene zin is het beleid gericht op het handhaven en respecteren van de aanwezige ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied. De boerderijen zijn vanwege hun afmetingen en verschijningsvorm sterk bepalend voor het ruimtelijke beeld van het buitengebied.

De ontwikkelingen in het buitengebied worden hoofdzakelijk in het bestemmingsplan geregeld. De huidige bestemmingsplannen laat deze functie echter niet zonder meer toe. In het geval van aanvragen zal daarom steeds een ontheffingsprocedure gevolgd moeten worden. Dat levert per geval een afweging.

De gebiedsgerichte criteria voor het buitengebied of de objectcriteria voor boerderijen bieden onvoldoende houvast bij de welstandsbeoordeling van deze bouwwerken. De hierna volgende objectgerichte criteria zijn daarom van toepassing. Deze criteria zijn gericht op een evenwichtige afstemming van de installaties op de bestaande bebouwing en een goede inpassing op het erf. Een compacte, geclusterde opstelling van de bebouwing moet voorkomen dat het open gebied te zeer wordt versnipperd, terwijl een goede hiërarchie van de woon- en bedrijfsbebouwing moet zorgen voor een blijvende herkenbaarheid van de verschijningsvorm van het boerenbedrijf. Een compact en overwegend rechthoekige

erf is uitgangspunt. Vanwege de impact die (mest)raffinageinstallaties hebben, is een zorgvuldige landschappelijke inpassing vereist.

Welstandsambitie

Voor deze objecten geldt een regulier welstandsregime.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - OT4. (MEST)RAFFINAGEINSTALLATIES

Foto's	Kenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:			Hh	Re	Iv
 <p data-bbox="174 496 504 544">Passend kleurgebruik, compacte bouwvorm</p>	<p data-bbox="510 304 607 331">Plaatsing</p>	Hh	Re	Iv			
	<p data-bbox="510 336 1863 427">Het boerenerf kent een heldere opdeling in een woon- en een bedrijfsdeel. Het woondeel is georiënteerd op de openbare weg. Het bedrijfsdeel ligt achter of naast het woondeel, waarbij sprake is van een duidelijke ruimtelijke scheiding (bijvoorbeeld door voldoende tussenruimte of onderscheid in erfbeplanting e.d.).</p>	☐					
	<p data-bbox="510 432 1863 459">De installaties zijn gesitueerd op het (al dan niet vergrote) bedrijfsdeel van het boerenerf, binnen al dan niet uit te breiden erfbeplanting.</p>	☐					
	<p data-bbox="510 464 1863 523">Bij vergroten van het erf een zo compact mogelijk erf nastreven met overwegend een rechthoekige vorm. De exacte vorm en grootte van het erf afstemmen op de karakteristieken van het landschap.</p>	☐					
	<p data-bbox="510 528 1863 587">De raffinageinstallatie is door de plaatsing ondergeschikt in het ruimtelijk beeld. De raffinageinstallatie is bij voorkeur achter op het erf gesitueerd en is zo min mogelijk zichtbaar vanaf het openbaar domein.</p>		☐				
	<p data-bbox="510 592 1863 651">De elementen van de raffinageinstallatie vormen zowel op zichzelf als met de bestaande (bedrijfs-)bebouwing, een compacte en samenhangende compositie (silos e.d. clusteren). De inpassing van de raffinageinstallatie mag niet tot verrommeling van het erf leiden.</p>	☐					
	<p data-bbox="510 671 1863 699">Hoofdvorm</p>						
	<p data-bbox="510 703 1863 746">Beperkt het aantal primaire elementen (maximaal 2). Dit om een te groot serie-effect en versnippering te vermijden.</p>		☐				
	<p data-bbox="510 751 1863 810">De elementen van de mestraffinageinstallatie vormen zowel op zichzelf als met de bestaande (bedrijfs-) bebouwing, een compacte, samenhangende en evenwichtige compositie.</p>	☐					
	<p data-bbox="510 815 1863 842">Wandhoogte en diameter ondergeschikt in het silhouet van het boerenerf, e.e.a. in samenhang met overige bedrijfsbebouwing.</p>		☐				
	<p data-bbox="510 863 1863 890">Opmaak</p>						
	<p data-bbox="510 895 1863 970">De raffinageinstallatie als geheel in 1 of maximaal 2 gedekte kleurtinten uitvoeren. Middengroen, donkergroen, zwart, antraciet en donkergrijs zijn passende kleuren.</p>		☐				
	<p data-bbox="510 975 1863 1002">De kleur van raffinageinstallatie dient afgestemd te zijn op de bestaande bedrijfsbebouwing.</p>		☐				
	<p data-bbox="510 1007 1863 1034">Geen hoogglanzende materialen of afwerking toepassen.</p>		☐				
<p data-bbox="510 1054 1863 1082">Diversen</p>							
<p data-bbox="510 1086 1863 1129">Een gedetailleerd erfinrichtingsplan is vereist bij de aanvraag</p>	☐						
<p data-bbox="510 1134 1863 1161">Er moet sprake zijn van een goede landschappelijke inpassing en landschappelijke terreininrichting.</p>	☐						
<p data-bbox="510 1166 1863 1193">Het erf en de raffinageinstallatie inpassen door de toepassing van opgaand groen. Het groen benadrukt ook de vorm van het erf.</p>		☐					
<p data-bbox="510 1198 1863 1225">Erfbeplanting toepassen van inheems en op de ondergrond afgestemd sortiment.</p>	☐						
<p data-bbox="510 1230 1863 1257">Het erf is bij voorkeur helder begrensd van het omliggende land door een kavelsloot.</p>		☐					

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

OT6. WINDTURBINECLUSTERS

Objectbeschrijving

Een windturbinecluster is een samenhangende, complexgewijze opstelling van twee of meer windturbines met toebehoren. De windturbine bestaat uit een rotor, een gondel en een mast. Doel van een windturbine is het omzetten van windenergie in elektrische energie.

Windturbines zijn vergunningplichtige objecten met een eigen verschijningsvorm die als zodanig vanuit welstand moeilijk beoordeelbaar is aan de hand van de criteria zoals die voor de overige bebouwing gehanteerd worden. Tegelijk zijn windturbines door de omvang en de draaiende wieken in de regel zeer nadrukkelijk aanwezig en daarmee sterk bepalend voor de ervaring van het omgevingsbeeld. Voor windturbineclusters geldt voorstaande in verhevigde mate.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

In de 'structuurvisie buitengebied Franekeradeel 2010-2020' staan de uitgangspunten ten aanzien van windmolens geformuleerd. Daaruit blijkt dat ingezet wordt op opschaling van bestaande parken. Dit streven is vooral ook gekoppeld aan de intentie om solitaire molens te saneren.

De daarbij behorende ruimtelijke randvoorwaarden zijn verwerkt in de welstands criteria.

Welstandsambitie

Voor deze objecten geldt een bijzonder welstandsregime.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - OT6. WINDTURBINECLUSTERS

Foto's	Kenmerken en criteria	Algemene beleidsintentie:	Hh	Re	Iv
 <p>Mat-grijswit valt nauwelijks op.</p>	Plaatsing		Hh	Re	Iv
	Compacte clusters		☐		
	Situëren in open gebieden		☐		
	Geen situering op kwelderwallen		☐		
	Opstelling niet koppelen aan/ accentueren van bestaande lijnen in het landschap		☐		
	Hoofdvorm cluster				
	Alle turbines zijn onderling identiek.		☐		
	De turbines staan in een eenvoudig, alzijdig herkenbaar regelmatig patroon		☐		
	Toevoegingen (bijv: bedieningsgebouwen, naamsaanduidingen, zendinstallaties) zijn sterk ondergeschikt en verstoren de structuur niet.		☐		
	Hoofdvorm				
	Zelfstandige vloeiende hoofdvorm.		☐		
	Eén mast en drie wieken.			☐	
Rotorhuis relatief beperkt van omvang.			☐		
Overwegend rank.		☐			
Evenwichtige verhouding tussen masthoogte/ wiekdiameter (in de regel wieklengte niet meer dan 2/3 van de masthoogte).		☐			
Toevoegingen, aan- en uitbouwen alsmede kleine bijgebouwen zijn sterk ondergeschikt (o.a. de trafokasten, trap en ladder, windvaan, entree, zendinstallaties, reclame).			☐		
Aanzichten					
Mast en wieken zijn in maatvoering op elkaar afgestemd.		☐			
Autonome vormgeving van clusters					
Toevoegingen zoals deuren, naamsaanduidingen etc. zijn ondergeschikt en onopvallend, geen verdere reclame-uitingen.		☐			
Opmaak					
Materiaal: metaal, beton, kunststof.			☐		
Kleur: onopvallend (bij voorkeur mat-grijswit voor mast, rotorhuis en wieken).		☐			

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

OT7. TECHNISCHE INSTALLATIES (DELSTOFWINNING), TRANSFORMATIESTATIONS

Objectbeschrijving

In de gemeente Franekeradeel komen installaties voor delfstofwinning (gas en zout en ten behoeve van elektriciteit) voor. De installaties worden gekenmerkt door een technische uitstraling en een redelijk grote mate van erfverharding.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

De installaties voor delfstofwinning vormen een groot contrast met de landelijke omgeving waarin deze doorgaans worden gesitueerd. De installaties kunnen hierdoor een aantasting van het open en groene landschappelijke beeld betekenen. Een goede landschappelijke inpassing is daarom uitgangspunt voor de vormgeving. Bij de aanvraag dient een inrichtingsplan ingediend te worden.

Voor de landschappelijke inpassing geldt dat recht gedaan moet worden aan de openheid van het gebied. Bovendien moet worden aangesloten op de landschappelijke structuur en karakteristieken.

Welstandsambitie

Voor deze objecten geldt een bijzonder welstandsregime.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - OT7. TECHNISCHE INSTALLATIES (DELSTOFWINNING), TRANSFORMATIESTATIONS

Foto's	Kenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie:	Hh	Re	Iv
 <p>Voorbeeld van een samenhangende, evenwichtige en herkenbare compositie (gasopslag Langelo Drenthe).</p>	Plaatsing		Hh	Re	Iv
	De plaatsing van installaties en gebouwen en de vorm van het erf afstemmen op de verkavelingsrichting.		☐		
	Het geheel van gebouwen en installaties is zo compact mogelijk vormgegeven.			☐	
	Een hoofdrichting toepassen voor gebouw, grond, water en groen.		☐		
	Lage installaties tot 1,5 meter hoogte en verharde erfdelen, worden ingepast d.m.v. een grondwal en/of haag van 1,5 meter hoogte.		☐		
	Installaties hoger dan 1,5 meter en eventuele gebouwen ordenen in samenhangende, evenwichtige en herkenbare compositie (bijvoorbeeld in een symmetrische compositie). Indien ordening in een heldere compositie niet mogelijk is, dienen de installaties en gebouwen ingepast te worden met opgaand groen (bijvoorbeeld boomsingel).		☐		
	Hoofdvorm				
	Er is sprake van een evenwichtige compositie van bedrijfsgebouwen en installaties.		☐		
	Gebouwen hebben een eenvoudige en krachtige hoofdvorm.		☐		
	Aanzichten				
	Het ontwerp van de gebouwen is passend in het landschap.		☐		
	Technische installaties bieden een boeiend grafisch spel (vorm, richting, ritme van het geheel zijn in goede onderlinge balans)			☐	
	Opmaak				
	Gedekte en bij het landschap passende kleuren toepassen voor wegen hekwerken, gebouwen, installaties, etc.		☐		
	Geen hoogglanzende materialen toepassen.			☐	
Diversen					
Een goed en gedetailleerd erfinrichtingsplan is nodig.		☐			
De toe te passen beplanting is streekeigen en passend op de ondergrond.		☐			

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

OT 9 PAARDENBAKKEN, PADDOCKS, LONGEERCIRKELS EN TRAININGSMOLENS

Objectbeschrijving

Paardenbakken, paddocks, longeercirkels en trainingsmolens nemen in aantal toe en hebben daardoor (mede door hun verschijningsvorm) een steeds nadrukkelijker impact op de ruimtelijke kwaliteit. Ze liggen verspreid in het buitengebied, maar worden ook in of nabij dorpen gerealiseerd.

Paardenbakken kenmerken zich door een rechthoekige trainingsbodem van maximaal 800 m² met daaromheen een omheining. Paddocks zijn doorgaans eveneens rechthoekig en omheind en worden gebruikt voor het buiten stallen van paarden wanneer er geen wei aanwezig is of de wei (met name in de herfst en winter) onbegaanbaar is. Longeercirkels en trainingsmolens zijn rond, met een diameter van 15 tot 20 meter. Ook deze trainingsfaciliteiten zijn omheind en hebben een trainingsbodem. Een trainingsbodem is doorgaans opgebouwd uit diverse zandlagen, maar kan ook worden bedekt met kunststof materialen of houtvezels. De omheiningen variëren van aarden wallen met begroeiing tot palen met linten of vangrails tot hekwerken van hout of kunststof. Om ook in de avonden te kunnen trainen worden de trainingsfaciliteiten vaak omringd door (maximaal) vier lichtmasten aan één of meerdere zijden.

Paardenbakken, paddocks, longeercirkels en trainingsmolens zijn op grond van de Woningwet bouwvergunningplichtig wanneer ze door een houten omheining worden begrensd. Bovendien is ook de verlichting bouwvergunningplichtig.

Beleid, waardebeoordeling en ontwikkeling

De trainingsfaciliteiten op het erf van een paardenhouderij hebben een ruimtelijke impact. In een toenemende 'verpaarding' van het Nederlandse landschap is het van belang om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden. De welstandstoetsing ten aanzien van omheiningen en verlichting kan daarbij een belangrijke rol spelen.

De belangrijke ruimtelijke impact die de trainingsfaciliteiten op het paardenerf in het landschap hebben, rechtvaardigt extra aandacht bij de planbeoordeling. De algemene lijn is het zo onopvallend mogelijk realiseren van deze trainingsfaciliteiten. De nadruk ligt derhalve op soberheid en zorgvuldige inpassing in het landschap.

Welstandsambitie

Voor deze objecten geldt een regulier welstandsregime.

GEMEENTE FRANEKERADEEL - OT9. PAARDENBAKKEN, PADDOCKS, LONGEERCIRKELS EN TRAININGSMOLENS

Foto's	Gebiedskenmerken en criteria	Algemene gebiedsintentie: Hh Re Iv		
 <p>Transparante omheining in donkere kleurstelling</p>	Plaatsing Op het erf (of direct aansluitend aan het erf) achter de voorgevellijn van het hoofdgebouw	☐		
	Hoofdvorm Afrastering rechthoekig en direct de rijbaan omsluitend; in geval van langeercirkels en trainingmolens is de afrastering rond		☐	
 <p>Hagen rond de omheining</p>	Aanzichten Afrastering is transparant; bij voorkeur palen om de drie meter en maximaal 2 dwarsliggers		☐	
	Opmaak Materiaal: afrastering van hout. Kunststof dwarsliggers zijn mogelijk evenals lint of koord indien strak gespannen. Reflecterende materialen zijn niet toegestaan Kleur: afrastering en lichtmasten in donkere kleurstelling in afstemming op de direct omringende landschappelijke elementen. Felle, of opvallende kleuren zijn niet gewenst	☐		
	Diversen Streven naar inpassing van de trainingsfaciliteiten met hagen direct om de omheining		☐	

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.